

ZOWAT 150 JAAR GELEDEN LAS MEN...(23)

door MARC VAN TRIMPONT

...IN "DE VOLKSVERDEDIGER" UIT GEERARDSBERGEN

In nr.24 van 10 januari 1847:

- De persoon die onlangs eenen kapoen¹ gestolen had, is tot vier maanden gevang veroordeeld. Men zegt dat de ministers zeer te vreden zyn om dat dezen kapoen-dief achter de grendels zit. Zouden zy misschien voor zich zelve gevreesd hebben?

Terwyl onze Vlaenderen van honger sterven², leest men in een dagblad van Charleroi dat de werklieden in de glasfabrieken, voor 6 uren daegs, tot 3000 francs per jaer winnen³.

In nr.25 van 17 januari 1847:

- BURGERLYKEN STAND der stad Geerardsbergen van den 8 January tot den 15.

OVERLYDEN

-Adelina-Gislina Van der Beken, oud 15 maanden, dochter van Sebastianus, Steenweg.

-Jacoba Deschamps, oud 56 jaren, kantwerkster, dochter van Joann.-J., Denderstraet.

-Maria-Sidonia Devos, oud 20 maanden, dochter van Petrus-Franciscus, Audenaerdsches-traet.

-Petrus Van Cauwenberge, oud 59 jaren, landbouwer, man van Maria Devos, Gasthuisstraet.

GEBOORTEN

Mannelyk geslacht: 4

Vrouwelyk geslacht: 0

Totaal: 4

---

¹ Een kapoen is een haan die op zijn 3e of 4e levensmaand gecastreerd werd om dan tot zijn 7e of 8e maand vetgemest te worden, uiteraard in een natuurlijk leefmilieu.

² Voor een paar staaltjes van "sterven van honger of ontbering": zie aflevering 19 in nr.169, en afl. 21 in nr.171.

³ Dit is een ongewoon hoog loon. In die periode verdiende een onderwijzer zowat 800 à 1000 fr. per jaar. Een vrederechter had een jaarwedde van 1800 fr. evenwel vermeerderd met "emolumenten" die verschilden van plaats tot plaats; zo ontvingen in 1845 de Gentse vrederechters bovenop hun jaarwedde 1550 fr. emolumenten, alles samen dus 3350 fr. (J.P. NANDRIN, *Le justice de paix à l'aube de l'indépendance de la Belgique (1832-1848)*, Brussel, 1998, p.189,192.).

De lezer notere terloops dat er van solidariteit vanwege Wallonië met het arme Vlaanderen hoegenaamd geen sprake was: de bewering als zou er wèl solidariteit hebben bestaan berust niet op historische gronden; deze taaie mythe is gewoon een hersenschim die om andere dan objectieve redenen kunstmatig in leven wordt gehouden en gepropageerd. Wie enigszins vertrouwd is met de toenmalige sociale context weet immers dat het begrip solidariteit op dat moment nog tot de wereld van de science fiction behoorde. De solidariteitsgedachte dankt haar ontstaan aan de opkomst van het socialisme in de tweede helft van de 19de eeuw, maar vond pas na de oorlog 1914-18 echt, doch de eerste decennia nog schoorvoetend, doorgang. In de 19de eeuw tot na de 2e wereldoorlog was er zelfs geen enkele structuur voorhanden die een imaginaire geldtransfert van Wallonië naar Vlaanderen ook maar mogelijk had kunnen maken. (In verband met de vermeende solidariteit van Wallonië met Vlaanderen in de 19de eeuw, zie desgewenst het studiewerk terzake door Antoon Soete, wetenschappelijk medewerker aan het Centrum voor Economische Studiën van de K.U.Leuven, waarvan de krachtlijnen samengevat zijn in een verhelderend artikel gepubliceerd in de Financieel Economische Tijd van 10 maart 1999 onder de titel "Zijn Vlamingen echt zo egoïstisch?")

In nr.26 van 24 January 1847:

- ZEKER TEEKEN VAN AENGROEIJENDEN VOORSPOED.

Het blykt uit een verslag gedaen door den minister van Justitie dat, sedert het bestaen van ons onafhankelyk België, het getal der bankbreuken meer dan verdubbeld is.

In 1830 was, voor een tydverloop van vyf jaren, het middengetal 64. Van 1830 tot 1834 was het 68. Van 1835 tot 1839: 93. Van 1840 tot 1844, is dit getal 144 geweest.

En het is met zulke cyffers, officielyk bewezen, dat onze schrandere ministers en verslaefde drukpers niet ophouden den *aengroeienden voorspoed* luidruchtig uit te bazuinen.

- VLAEMSCH TOONEEL.

De Maetschappy van vlaemsche Tooneel- en Letteroefening dezer stad, onder kenspreuk *Voor Eer en Kunst*, als naer gewoonte, voor zoo veel zy vermag, het hare willende bydragen ter verzachting van het droevig lot der noodlydenden, welke helaes! thans hier ter stede, in zoo groote menigte elks deemis moeten opwekken, heeft besloten twee luisterryke Tooneelvertooningen te geven, *ten behoeve van den Armen*:

De eerste namelyk bestaende uit PEDRO EN SELIMA voorgegaen door *Wie weet waer voor het goed is* en gevolgd door *de Kapitein der Burgerwacht*, op Zondag 31 January;

En de tweede bestaende uit DE ONECHTE ZOON, *gevolgd door de Kapitein der Burgerwacht*, blyspel met zang in een bedryf, op Dynsdag 2 February 1847.

In de hoop dat ieder welstellende burger, maer vooral de ryken, deze hare pooging zullen gelieven te ondersteunen, dewyl elkeen, by het verrigten eener goede daed, tevens eene aengename avondkorting zal vinden, zoo zullen eenige leden des genootschaps het op zich nemen, in de loop der toekomende week, eene inteekenlyst ter woon der voornaemste ingezetenen aanbieden; en mogtte dan de maetschappy dit hebben bewerkt, dat zy, door hare kunst, het pynelyke lot dier ongelukkigen eeniger wyze zoude hebben gelenigd, zoo zal zy zich voor hare moeite en werkzaamheden rykelyk betaeld achten.

- BURGERLYKEN STAND der stad Geerardsbergen van den 8 January tot den 15.

HUWELYKEN

-Petrus Franciscus van de Poulzele (Pontzele?), oud 23 jaren, wever, buiten de Brusselpoort en Judith Leblancq, oud 27 jaren, kantwerkster, steenstraet.

OVERLYDEN

-Seraphina Diericx, oud 72 jaren, particuliere, dochter van Jean Baptiste, denderstraet.

-Rosalia Gislina Broodcoorens, oud 22 maenden, dochter van Joannes, 't Rot.

- Maria Theresia de Temmerman, oud 55 jaren, spinster, vrouw van Adriaen Schollaert, Audenaerdsche straet.

GEBORTEN

Mannelyk geslacht:0

Vrouwelyk geslacht:1

Totael: 1

(Wordt voortgezet)